

Gagnefs kommun

Rektorn vid Kyrkskolan

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Kyrkskolan
i Gagnefs kommun

Tillsyn av Kyrkskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Gagnefs kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Kyrkskolan besöktes av Skolinspektionen den 14 maj och 15 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Årskurs 3

Enligt Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 läsåret 2012/2013 nådde mellan 78 och 100 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i matematik. Detta resultat kan jämföras med motsvarande värde för riket som uppgick till mellan 77 och 95 procent. Lägst resultat uppnåddes i delprovet "Taluppfattning, huvudräkning", medan högst resultat uppnåddes i "Bråk, uppdelning av tal". I samtliga delprov förutom "Bråk, uppdelning av tal" var skolans resultat lägre jämfört med genomsnittet för riket. För delproven "Skriftliga räknemetoder, statistik" och "Problemlösning" saknas en sammanställning.

I ämnet svenska uppnådde mellan 78 och 100 procent av eleverna kravnivån i de olika delproven, vilket kan jämföras med värdet för riket som uppgick till mellan 87 och 97 procent. Lägst resultat uppnådde skolan i delprovet "Skrivuppgift faktatext", medan högst resultat uppnåddes i "Läsning textsamtal". I fem av de åtta delproven var andelen elever som nådde kravnivån lägre jämfört med genomsnittet för riket.

Enligt skolans egen redogörelse för höstterminen 2013 nådde 77 procent av eleverna kunskapskraven i ämnena svenska och matematik. I båda dessa ämnen har andelen sjunkit jämfört med året dessförinnan. Skolan saknar sammanställningar när det gäller de naturorienterande respektive samhällsorienterande ämnena.

Årskurs 6

Skolverkets nationella statistik visar att andelen elever som nått lägst betyget E, det vill säga godkänt betyg, i årskurs 6 år 2013 var nästintill 100 procent i samtliga ämnen, vilket är högre jämfört med riket. Den genomsnittliga betygspoängen för varje ämne var högst i engelska (14) idrott och hälsa (14) samt bild (14). Den genomsnittliga betygspoängen var lägst i de naturorienterande ämnena (10) och teknik (10). I de allra flesta ämnen var betygspoängen för skolans elever omkring genomsnittet för riket.

Helhetsbedömning

Eleverna i Kyrkskolan ges förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås i årskurs 6. Rektorn tar ett övergripande ansvar för verksamheten och arbetar för att verksamheten ska utvecklas. Samtliga elever når dock inte kunskapskraven i årskurs 3 och tillsynen visar att Kyrkskolan i syfte att öka kunskapsresultaten måste förbättra sitt arbete med anpassning av undervisningen. Detta gäller såväl lärarnas arbete med att utgå från elevers behov och förutsättningar i undervisningen som lärarnas insatser med att ge eleverna ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Kyrkskolan har ordningsregler som är uppsatta i skolans lektionssalar. I intervju med eleverna framkommer att vissa av reglerna inte följs; bland annat är det elevernas ibland grova språkbruk som möter skiftande tolerans hos lärarna. Kyrkskolan behöver därför utveckla ett gemensamt förhållningssätt till skolans ordningsregler.

Avslutningsvis visar utredningen att skolan måste ge eleverna tillgång till personal med kompetens att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval. Kyrkskolan behöver också förbättra de skriftliga omdömena så att alla elever i årskurs 1-5 får omdömen i samtliga ämnen som de får undervisning i. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gagnefs kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 30 september 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Gagnefs kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna tar hänsyn till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.
- Se till att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

I läroplanen anges att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov och att lärarna ska ansvara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer. Av skollagen framgår att elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt och att de elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Tillsynen visar att det finns brister i anpassningen av undervisningen till elevernas olika behov och förutsättningar. Enligt de elever som Skolinspektionen samtalat med ser många lektioner likadana ut för alla elever och ofta arbetar hela klassen med samma material och samma arbetsuppgifter. Eleverna ger exempel på att de ibland kan få extrauppgifter, men att dessa främst är uppgifter av samma svårighetsgrad eller i ett annat ämne. Lärarna uppger i intervjuer att mycket tid går åt för att stödja de elever som har svårigheter att nå kunskapskraven och att det kan vara svårt att hinna med att stimulera och ge utmaningar till de elever som vill nå ännu längre. Enligt företrädarna för elevhälsan saknas ett systematiskt arbete på skolan med att individanpassa undervisningen innan särskilt stöd sätts in.

I intervjun med rektorn och lärarna framkommer att det i skolan finns en strävan att bedriva en undervisning som anpassas efter elevernas behov och förutsättningar samt utmanar eleverna att nå ännu längre, men att det är ett utvecklingsområde på skolan. Denna bild bekräftas även av Skolinspektionens personalkät höstterminen 2013. På frågor om anpassning efter elevens behov samt stimulans och utmaningar har Kyrkskolan fått ett lägre resultat jämfört med genomsnittet för såväl samtliga skolor i kommunen som i riket.

Sammanfattningsvis visar utredningen att lärarna inte tar hänsyn till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande i tillräcklig utsträckning. Lärarna ger heller inte elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Gagnefs kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer

Trygghet och studiero

Bedömning

Gagnefs kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att ordningsreglerna följs upp vid skolenheten och att alla lärare har ett gemensamt förhållningssätt till ordningsreglerna.

Motivering

Ordningsregler:

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Det är rektorn som ska besluta om ordningsregler.

I Kyrkskolan finns brister i hur skolans ordningsregler följs upp och efterlevs. Kyrkskolan har ordningsregler som är uppsatta i klassrummen. I intervju med eleverna framkommer dock att bryta mot reglerna, till exempel genom att använda ett grovt språkbruk eller kasta snöbollar, möter skiftande tolerans hos lärarna på skolan.

På Kyrkskolan finns en relativt stor skolgård som kan vara svår att överblicka. Kyrkskolan har genom egna enkäter identifierat delar av skolgården som platser där elever kan känna en otrygghet. För att komma tillrätta med problemet har skolan rastvakter. I intervjuer med elever och lärare framgår dock att detta inte är tillräckligt för att kunna upptäcka och förhindra kränkningar på skolgården som bryter mot ordningsreglerna. Eleverna ger uttryck för att rastvakterna står stilla och inte rör sig runt på skolgården. När den pedagogiska personalen, i Skolinspektionens enkät, bedömer om ordningsreglerna följs och hur tryggheten är på Kyrkskolan ligger bedömningen lägre jämfört med värdet för både kommunen och riket.

I elevintervjuer framgår att det skapats en kultur på skolan där det är fel att peka ut en annan elev som bryter mot ordningsreglerna. Den som gör det kan benämnas som "skvallerbytta" eller "tjallare" av andra elever. Detta medför, enligt eleverna som intervjuats, att den som bryter mot ordningsreglerna ofta kan göra det utan att det kommer till personalens kännedom, exempelvis genom att förstöra skolans utrustning.

Kränkande behandling:

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen eller personalen får enligt skollagen inte utsätta en elev för

kränkande behandling. En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla det till rektorn. En rektor som får sådan kännedom är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Samtliga elevgrupper Skolinspektionen intervjuat uppger att skolan är trygg men att det finns en lärare på skolan som skrikit åt dem och kränkt dem verbalt. Rektorn har vid dessa tillfällen dokumenterat händelsen och haft "allvarssamma samtal" med läraren. Rektorn uppger i intervju att läraren nu kommer att sluta undervisa på skolan. Skolinspektionen vill lyfta fram att det är ett absolut krav i skollagen att personal inte får utsätta en elev för kränkande behandling.

Av utredningen framgår att det funnits brister i skolans arbete mot kränkande behandling. Mot bakgrund av att bristerna rättats till avstår Skolinspektionen från ingripande i denna del.

Av utredningen framgår att det finns brister när det gäller hur skolans ordningsregler följs upp och efterlevs. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Gagnefs kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

5 kap. 5 §, 6 kap. 6, 7, 9 och 10 §§ skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Gagnefs kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen eleven får undervisning i.

Motivering

Av skollagen framgår att läraren i årskurs 1-5 en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Tillsynen visar att det finns brister i Kyrkskolans arbete med de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna. I intervjuer med elever, rektorn och lärare framgår att eleverna inte får skriftliga omdömen i alla ämnen som de får undervisning i. Till exempel saknas skriftliga omdömen i ämnena textilslöjd och musik i de individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del utav. I intervjuer med elever och lärare framkommer att dessa två ämnen därför inte tas upp till diskussion på utvecklingssamtalen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att eleven och elevens vårdnadshavare inte får information om elevens utveckling i förhållande till läroplanen och kunskapskraven i samtliga ämnen som eleven får undervisning i. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Gagnefs kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Gagnefs kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att eleverna har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval. Av läroplanen för grundskolan framgår att skolans mål ska vara att varje elev kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden. Av läroplanen framgår också att alla som arbetar i skolan ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund. Läraren ska bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning, och studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

Av Skolverkets allmänna råd om arbete med studie- och yrkesvägledning (SKOFS 2013:180) framgår att eleven under sin skoltid behöver utveckla kunskaper både om sig själv och om olika valalternativ. Eleven behöver också utveckla förmågan att väga samman personliga faktorer med valalternativen för att kunna göra väl underbyggda studie- och yrkesval. Förutom det behöver eleven ges möjlighet att utveckla färdigheter i att genomföra sina beslut.

Av tillsynen framkommer att eleverna på Kyrkskolan saknar tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Vid skolan finns ingen studie- och yrkesvägledare anställd och skolan har inte någon plan eller personal som ser till eleverna får tillgång till vägledning.

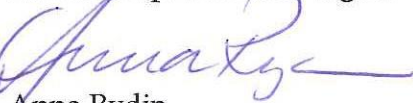
Skolinspektionen vill i sammanhanget nämna att Gagnefs kommun har en plan för studie- och yrkesvägledning på kommunnivå och elever på Kyrkskolan har fått göra besök på olika arbetsplatser. Planen har dock inte används aktivt på Kyrkskolan. I intervjuer med rektor, lärare och elever framkommer att elever därför inte fått vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Till exempel har eleverna inte informerats om val av modernt språk och dess eventuella konsekvenser för elevernas meritvärde då eleverna söker till gymnasiet.

Av utredningen framgår att det finns brister i arbetet med att ge vägledning inför elevernas utbildning och yrkesval. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Gagnefs kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 29 § skollagen, Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Skolan och omvärlden, 2.8 rektorns ansvar.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Joakim Hagelbäck
Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.